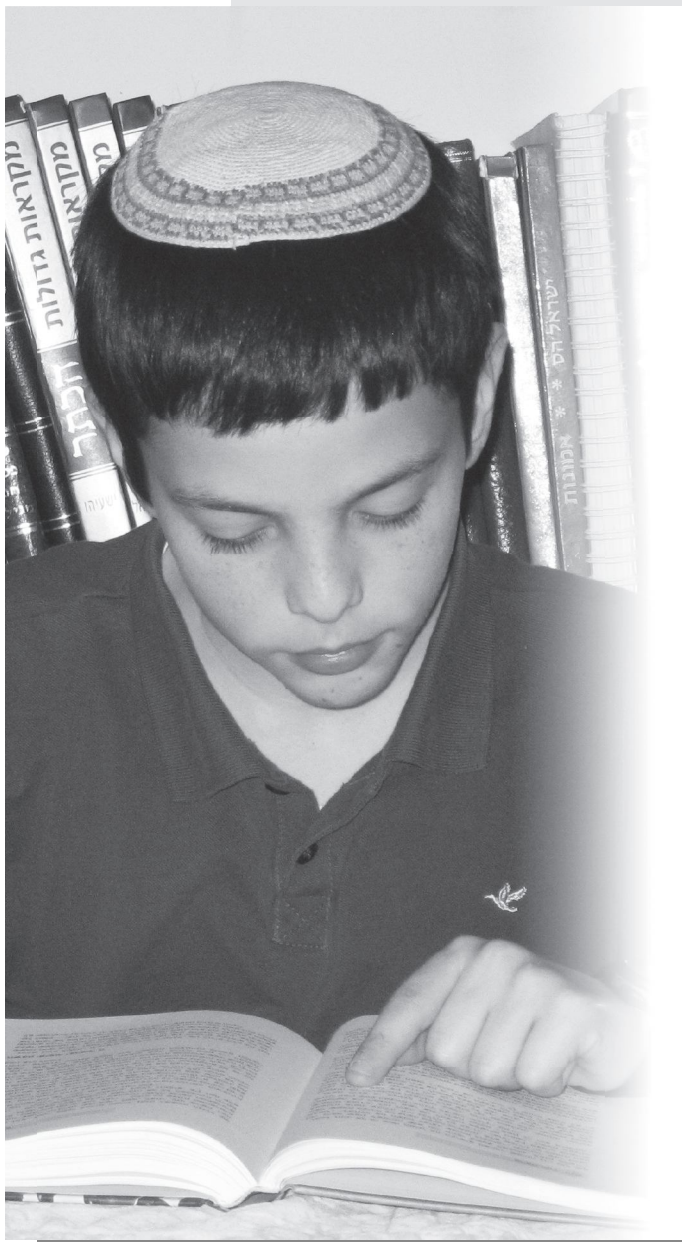

מס' זהות	מ
שם משפחה	ב
שם פרטי	ד
שם ביה"ס	ה
כיתה + מס' כיתה	ב
סמל מוסד	ה
מקצוע	ה

מבחן בתושבע"פ (מבחן הבוגר) לכיתה ה' נוסח א'

מס' התלמיד/ה
באלפון

שם התלמיד/ה

הכיתה

שם ביה"ס

שם היישוב

יוני 2008, סיוון תשס"ח

291

29-07-05-01-01-01-008-008-06

שאלון לתלמיד

(השאלות מנוסחות בלשון זכר, אבל הן מיועדות גם לבנים וגם לבנות.)

סמן X בתוך הריבוע המתאים.

א. באיזו כיתה ה' אתה לומד?

☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
9ה	8ה	7ה	6ה	5ה	4ה	3ה	2ה	1ה

ב. האם אתה בן או בת?   ₁ בן   ₂ בת

ג. האם מדברים אִתְךָ בבית **בשפה אחרת** שאיננה עברית?

₁ לא

כן, בביתי מדברים בשפה:

₂ רוסית   ₃ אמהרית/טיגרית   ₄ אנגלית   ₅ _____ שפה אחרת

הוראות לנבחן

תלמידים יקרים,

המבחן שלפניכם כולל חמישה חלקים. קראו היטב את השאלות ואת ההוראות והשיבו על השאלות.

ברוב השאלות מוצעות כמה תשובות לבחירה, ועליכם לסמן את התשובה הנכונה על פי ההוראות:

א. בשאלות שבהן אתם נדרשים לבחור בתשובה נכונה מבין כמה תשובות, סמנו את התשובה הנכונה, לדוגמה:

מתי מברכים את ברכת "... על ביעור חמץ"?
סמנו את התשובה הנכונה.
☐ ₁ בשעת השקפה ביום י"ד בניסן
☒ ₂ בשעת הבדיקה בליל י"ד בניסן
☐ ₃ בליל הסדר

ב. בשאלות שבהן אתם נדרשים להעתיק את התשובות הנכונות מן המסגרת, כתבו אותן במקום המיועד לכך, לדוגמה:

לאיזה חג מתקשר המנהג "אמירת תשליך"?
העתיקו את התשובה הנכונה מן המסגרת.
ראש השנה
פסח   חנוכה   ראש השנה   שבועות

בדקו היטב את תשובותיכם לפני מסירת המבחן.

אם ברצונכם לשנות את תשובותיכם, יש למחוק בקפידה את הסימון הקודם, ולסמן את תשובתכם החדשה.

אינכם חייבים לענות על השאלות לפי סדר הופעתן.

משך הבחינה 90 דקות.

עליכם להקפיד על טוהר הבחינה, כיאה לתלמידי בית-ספר דתי הלומדים תורה ומשתדלים ללכת בדרכיה.

בהצלחה!

חלק א' – מעגל השנה

שאלה 1

באילו ימים תוקעים בשופר?
העתיקו את התשובות הנכונות מן המסגרת.

- א. _____
- ב. _____
- ג. _____

• במוצאי יום הכיפורים	• בראש השנה	• בפסח
• בחודש אלול	• בשבועות	• בסוכות
		• בשמחת תורה

שאלה 2

מדוע קוראים את ספר יונה ביום הכיפורים?
העתיקו את התשובות הנכונות מן המסגרת.

- א. _____
- ב. _____

• כדי להזכיר את עקדת יצחק	• כדי שנדע את חשיבות החזרה בתשובה
• כדי שאי אפשר לברוח מ'ה'	• כדי ללמוד על מנהג הכפרות

שאלה 3

צינו **שתי** הלכות **ושני** מנהגים הקשורים **למצוות הסוכה**.
העתיקו את התשובות הנכונות מן המסגרת.

א. **הלכות** הקשורות למצוות הסוכה:

1. _____ 2. _____

ב. **מנהגים** הקשורים למצוות הסוכה:

1. _____ 2. _____

• קריאה של מגילת רות	• אכילה בסוכה	• הזמנת אושפיזין
• יש לברך "לישב בסוכה"	• קישוט הסוכה	• הבאת ביכורים
• כשאוכלים לחם		

שאלה 4

מי פטור משיבה בסוכה בחג הסוכות?
העתיקו את התשובות הנכונות מן המסגרת.

א. _____

ב. _____

ג. _____

• נשים	• אדם שלא בירך על ארבעת המינים
• גרים	• מי ששכח לברך "לישב בסוכה"
• אדם המצטער בשל הישיבה בסוכה	• הולכי דרכים (למשל אנשים הנמצאים בטיסה מישראל לאירופה)
• גברים המעדיפים לאכול בבית	

שאלה 5

באיזה חודש עברי חל כל אחד מהחגים או מהאירועים שלפניכם? השלימו את הטבלה.

החודש העברי	החג או האירוע	
	ליל הסדר	א
	פורים	ב
	שבועות	ג

שאלה 6

ישנם שישה צומות בשנה:

- צום גדליה
- יום הכיפורים
- עשרה בטבת
- תענית אסתר
- שבעה עשר בתמוז
- תשעה באב

השב על השאלות הבאות:
(אותה תשובה יכולה להופיע יותר מפעם אחת)

א. איזה צום הוא מצווה מן התורה?

_____

ב. באילו צומות יש להתחיל לצום כבר מהערב הקודם?

1. _____ 2. _____

ג. איזה צום חל בחודש אדר?

_____

שאלה 7

אילו מצוות יש לקיים בפורים?
העתיקו את התשובות הנכונות מן המסגרת.

- א. _____
- ב. _____
- ג. _____
- ד. _____

• סעודת פורים	• לבישת תחפושת	• קריאת מגילת אסתר
• הרעשה בעת הזכרת שמו של המן	• משלוח מנות	• אכילת אוזני המן
• אכילת מאכלים שטוגנו בשמן	• מתנות לאביונים	• תקיעה בשופר
• הדלקת נרות		

חלק ב' – בין אדם למקום

שאלה 8

במסיבת ט"ו בשבט שנערכה השנה (תשס"ח), קיבלה מיכל שתיל של עץ תפוז. מיכל ביקשה מאבא שלה שישתול את העץ בגינת ביתם. אבא של מיכל ענה לה: "אסור לי לעשות זאת על-פי ההלכה".

מהי הסיבה לכך?

.....

שאלה 9

יוסי אירח את ראובן בביתו, והגיש לו שלושה מאכלים: תפוח עץ, שוקולד ועוגה.

א. כתבו את המאכלים שיש לאכול לפי סדר "דין קדימה בברכות".

1. _____
2. _____
3. _____

ב. מהי הברכה שיש לברך לפני אכילת כל מאכל?

1. על תפוח העץ יש לברך: ברוך אתה... מלך העולם _____.
2. על השוקולד יש לברך: ברוך אתה... מלך העולם _____.
3. על העוגה יש לברך: ברוך אתה... מלך העולם _____.

ג. מהי הברכה שיש לברך לאחר אכילת כל מאכל?

1. על העוגה יש לברך: ברוך אתה... מלך העולם _____.
2. על תפוח העץ והשוקולד יש לברך: ברוך אתה... מלך העולם _____.

שאלה 10

על מה יש להקפיד כאשר קוראים קריאת שמע בתפילה?
סמנו את התשובה הנכונה.

- ₁ לומר בכוונה וביראה
- ₂ לשבת ולא לעמוד
- ₃ לקרוא בציבור
- ₄ להתפלל לכיוון ירושלים

שאלה 11

באילו ימים קוראים בתורה בבית הכנסת?
סמנו את התשובה הנכונה.

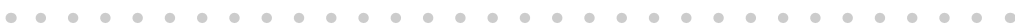
- ₁ בחנוכה, בפורים, בל"ג בעומר
- ₂ בראש חודש, בט"ו בשבט, בימים שני וחמישי
- ₃ בסוכות, בימים שני וחמישי, בשבת
- ₄ בפסח, בתשעה באב, בל"ג בעומר

שאלה 12

מה לומדים ממצוות השמיטה?
סמנו את התשובה הנכונה.

- ₁ שעם ישראל יצא מעבדות מצרים ברכוש גדול
- ₂ שיש להתחזק באמונה ובביטחון בה'
- ₃ ששנת השמיטה תמיד חלה בשנה מעוברת
- ₄ שחשוב לאסוף אוכל לפני שנת השמיטה

שאלה 13

ממתי מותר להתפלל תפילת מנחה?
סמנו את התשובה הנכונה.

- ₁ מיד אחרי תפילת שחרית
- ₂ חצי שעה לפני שקיעת החמה
- ₃ שעתיים לפני צאת הכוכבים
- ₄ חצי שעה אחרי חצות (אמצע) היום

שאלה 14

מהן **שלוש** הברכות שמברכים בהדלקת הנרות ביום הראשון של חנוכה?
העתיקו את הברכות הנכונות מן המסגרת.

- א. _____
- ב. _____
- ג. _____

• להדליק נר של יום-טוב	• הנרות הללו	• שהחיינו וקיימנו והגיענו לזמן הזה
• שעשה נסים לאבותינו בימים ההם בזמן הזה	• מעוז צור	• שכוחו וגבורתו מלא עולם
• להדליק נר (של) חנוכה	• עושה מעשה בראשית	• בורא מאורי האש

שאלה 15

המורה הזכירה לתלמידים שאנחנו בפתחו של חודש אלול. איזה מזמור מספר תהילים יש להוסיף לתפילה? סמנו את התשובה הנכונה.

- 1 למנצח על איילת השחר
- 2 מזמור שיר חנוכת הבית
- 3 לדוד ה' אֹרְי וישעי
- 4 למנצח ... יענך ה' ביום צרה

שאלה 16

באיזה יום, מועד או חג אומרים את כל אחת מהתפילות שלהלן? כתבו את תשובתיכם במקומות המיועדים לכך:

- א. יעלה ויבוא: _____
- ב. הלל: _____
- ג. בספר החיים: _____
- ד. אבינו מלכנו: _____

חלק ג' – בין אדם לחברו

שאלה 17

בשיחה שניהל המחנך של דן עם דן ועם אביו, נכנס דן לדברי אביו ותיקן את דבריו. על איזו מצווה או איסור עבר דן? סמנו את התשובה הנכונה.

- 1 על "והדרת פני זקן"
 2 על "איש אמו ואביו תיראו"
 3 על "הוכח תוכיח את עמיתך"
 4 על "לפני עֵוֹר לא תיתן מכשול"

שאלה 18

באיזה מקרה עבר יוסי על איסור רכילות? סמנו את התשובה הנכונה.

- 1 יוסי אמר לדן: רפי אמר שאתה קמצן.
 2 יוסי אמר לדן: רפי חרוץ.
 3 יוסי חשב בלבו: דן מקנא בי.
 4 יוסי צעק על דן כשהם היו לבד בחדר.

שאלה 19

רון אמר לדני: "עזור לי בבקשה בהכנת שיעורי הבית בתורה!"
דני השיב לרון: "אתמול ביקשתי ממך שתעזור לי בהכנת שיעורי הבית בחשבון ולא הסכמת. בכל זאת אעזור לך".

על איזה **איסור** עבר דני?
סמנו את התשובה הנכונה.

1 על "לא תיקום"

2 על "לא תיטור"

3 על "לפני עֵנֶר לא תיתן מכשול"

4 על "לא תשנא את אחיך בלבבך"

המשך בעמוד הבא

שאלה 20

לפניכם שלושה מקרים שבהם מקיימים מצוות עשה מן התורה.

- א. בשעת בחינה ראה יוסי כי ירון מעתיק את התשובות מתוך מחברתו של שמעון. אחרי הבחינה העיר יוסי לירון כי אסור להעתיק בשעת בחינה. ירון הכיר בטעותו ואמר כי לא ינהג כך יותר.
איזו מצווה קיים יוסי?
העתיקו את התשובה הנכונה מן המסגרת.

- ב. אביו של רמי יודע כי שכנו הוא תלמיד חכם ובעל מידות טובות, לכן הוא משתדל להיות בקרבתו זמן ממושך ככל האפשר.
איזו מצווה מקיים אביו של רמי?
העתיקו את התשובה הנכונה מן המסגרת.

- ג. שרה הכניסה מטבעות למכונת שתייה, וכל המטבעות "נבלעו" בתוך המכונה. לפיכך, כתבה שרה על פתק "המכונה מקולקלת" ותלתה את הפתק על המכונה.
איזו מצווה קיימה שרה?
העתיקו את התשובה הנכונה מן המסגרת.

• מתן צדקה	• "והדרת פני זקן"
• "לפני עֵוֹר לא תיתן מכשול"	• "הוכח תוכיח את עמיתך"
• "ואהבת לרעך כמוך"	• תלמוד תורה
• "ובו תדבק" – הדָּבֵק בתלמידי חכמים	• "הִקָּם תִּקֵּם עִמוֹ"

חלק ד' – ביאור מושגים

שאלה 21

מהי תפילת "על הנסים" שתיקנו חכמים?
סמנו את התשובה הנכונה.

- ₁ תפילה שאומרים אחרי ברכת הגאולה בליל הסדר
  - ₂ תפילה שאומרים בציבור בחג מתן תורה
  - ₃ תפילה שאומר אדם כאשר הוא עולה לתורה בבית הכנסת לאחר שניצל ממוות
  - ₄ תפילה שאומרים בתפילת שמונה עשרה ובברכת המזון, בפורים ובחנוכה
- .....

שאלה 22

מהו "חול המועד"?
סמנו את התשובה הנכונה.

- ₁ הימים שבין הדלקת נר ראשון של חנוכה להדלקת נר אחרון של חנוכה
  - ₂ הימים שבין שבעה עשר בתמוז לתשעה באב
  - ₃ הימים שבין "יום טוב ראשון" ל"יום טוב אחרון" של סוכות ושל פסח
  - ₄ ימי חול שבין ראש השנה ליום הכיפורים
- .....

שאלה 23

לאילו הלכות קשור המושג "לחם מְשֶׁנָּה"?
סמנו את התשובה הנכונה.

- ₁ להלכות שבת
₂ להלכות שבועות
₃ להלכות פורים
₄ להלכות ערב יום הכיפורים

שאלה 24

מהי "שבת זכור"?
סמנו את התשובה הנכונה.

- ₁ השבת שבה קוראים את פרשת יתרו; בפרשה זו כתוב "זכור את יום השבת לקדשו"
₂ השבת שבה קוראים את פרשת בשלח; בפרשה זו מתוארת מלחמת עמלק בעם ישראל
₃ השבת שלפני פסח; בשבת זו קוראים את ההגדה של פסח כזכר ליציאת מצרים
₄ השבת שלפני פורים; בשבת זו קוראים את פרשת "זכור את אשר עשה לך עמלק"

שאלה 25

מדוע תיקנו חכמים את ה"פרוזבול"?
 סמנו את התשובה הנכונה.

- ₁ כדי שאדם יוכל למכור לגוי את החמץ שלו בפסח ולהשאיר את החמץ בבית
- ₂ כדי שאדם יוכל לתת הלוואה ולקבל אותה בחזרה למרות שנת השמיטה
- ₃ כדי שאדם יחזיר הלוואה שלקח בתוספת ריבית, אף שזהו איסור מהתורה
- ₄ כדי שיהיה אפשר לזרוע בשנת השמיטה בלי לעבור על איסור מהתורה

שאלה 26

מתי חייבים לאכול שלוש סעודות?
 סמנו את התשובה הנכונה.

- ₁ בערב פסח
- ₂ בפורים
- ₃ בשבת
- ₄ בערב יום הכיפורים

שאלה 27

א. מה יוצא דופן?

סמנו את התשובה הנכונה.

1 מוריד הטל2 כל נדרי3 אבינו מלכנו4 נעילה

ב. נמקו את תשובתכם.

.....

שאלה 28

א. מה יוצא דופן?

סמנו את התשובה הנכונה.

1 מה נשתנה2 אחד מי יודע3 חד גדיא4 המלך הקדוש

ב. נמקו את תשובתכם.

שאלה 29

למה מתייחס הביטוי ההלכתי "כבולעו כך פולטו"?
סמנו את התשובה הנכונה.

- ₁ להגעת כלים
- ₂ לאפיית מצות לפני פסח
- ₃ לסעודת פורים
- ₄ לעריכת הבדלה במוצאי שבת

המשך בעמוד הבא

חלק ה' – מבוא לתושבע"פ וידיעות כלליות

שאלה 30

בכל שורה בטבלה שלפניכם מופיע זוג ספרים.
הקיפו את שם הספר **שנכתב ראשון** – בכל אחד מהזוגות.

דוגמה	משנה – מסכת סוכה	ספרי חפץ חיים
זוג א'	1. משנה – מסכת ביכורים	2. משנה תורה לרמב"ם
זוג ב'	1. קיצור שולחן ערוך – מקור חיים	2. שולחן ערוך
זוג ג'	1. ספרי חפץ חיים	2. גמרא – מסכת פסחים
זוג ד'	1. משנה תורה לרמב"ם	2. שולחן ערוך
זוג ה'	1. משנה – מסכת ברכות	2. גמרא – מסכת שבת

שאלה 31

בכל שורה בטבלה שלפניכם מופיע זוג חכמים.
הקיפו את שם החכם **שחי קודם** – בכל אחד מהזוגות.

דוגמה	הרמב"ם	הרמח"ל
זוג א'	1. רב אשי	2. הרב קוק
זוג ב'	1. דוד המלך	2. משה רבנו
זוג ג'	1. רבי יוסף קארו	2. הרב חיים דוד הלוי
זוג ד'	1. רש"י	2. רבי יהודה הנשיא
זוג ה'	1. רבי עקיבא	2. רמב"ן

בהצלחה!

292

מבחן בתושבע"פ (מבחן הבוגר) לכיתה ה', נוסח א'